Právnická fakulta UK
katedra práva životního prostředí

Posudek oponenta

Diplomantka: Marta Vančurová
Název diplomové práce: Environmentální práva domorodých národů

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 9.5.2017

Text posudku

Předmětem tohoto oponentního posudku je diplomová práce Marty Vančurové na téma Environmentální práva domorodých národů. Jedná se o téma z oblasti mezinárodního práva veřejného, které je významným způsobem zapojeno i do oblasti ochrany životního prostředí. Autorka se v nadstandardním rozsahu 146 stran (plus povinné přílohy) zaměřila na pojem tzv. domorodých národů a jejich postavení v mezinárodním právu. Zvolila téma jednak právně náročné (předpokládá zvládnutí mezinárodního práva veřejného), aktuální (vzhledem k legislativnímu a judikatornímu vývoji) a společensky závažné (jedná se o téma lidských individuálních i kolektivních práv a zároveň o dopady na stav životního prostředí a o kvalitu života a lidského zdraví domorodých národů).

Text posuzované práce je rozdělen do pěti kapitol (vedle úvodu a závěru). V úvodu práce autorka vymezuje pojem „domorodé národy“. Poukazuje na starší literaturu, převážně z oboru *conservation biology*, přičemž ale mi zde chybí konfrontace i s názory odborníků na mezinárodní právo. V první kapitole se pak věnuje zvláštnímu vztahu domorodých národů k tradičním územím a přírodním zdrojům a vymezuje pojem tradiční ekologické znalosti domorodých národů. Za pozoruhodnou považuji subkap.1.3.2., věnovanou kritice zřizování chráněných území.

Druhá kapitola se týká rozboru postavení domorodých národů v mezinárodním právu, autorka vcelku zdařile popisuje vývoj, uvádí definice pojmů a prameny domorodých práv. Kapitola 3. se zabývá mezinárodními mechanismy ochrany domorodých práv. Autorka se věnuje mezinárodním a regionálním kontrolním mechanismům lidsko-právních úmluv a systémů. Čtvrtá kapitola je pak popisem a rozborem environmentálních práv domorodých národů, a sice kolektivní povahy, menšinových práv a individuálních práv. Autorka však

zařadila i ochranu tradičních ekologických znalostí domorodých národů ze CBD a Nagojského protokolu a dále rozbor některých procesních práv.
Pokud jde o cíle diplomové práce, které si autorka v úvodu vytkla, mohu konstatovat, že tyto naplnila. Práce je logicky a systematicky vystavěná, představuje patrně první pokus o relativně komplexní pohled na danou problematiku z hlediska kvalifikačních prací na PFUK. Pokud jde o závěry práce, ty odrážejí předchozí autorčiny poznatky, ke kterým došla v jednotlivých částech práce, přičemž představují jistě vhodný základ pro ústní obhajobu.
Formální stránka hodnocené práce je na výborné úrovni, autorka uvedla všechny povinné přílohy vyžadované příslušným opatřením děkana PFUK k tvorbě kvalifikačních prací. Použité prameny jsou uvedeny v přílohách práce. Odborná literatura je citována často (na poměry diplomové práce až nadstandardně), přehledně a správně. Drobnou výtku mám k autorce, že v celé diplomové práci neustále komolí jméno prof.R.B.Primacka.

Závěr a doporučení k obhajobě:
Oponovaná práce prokázala autorčinu schopnost nastudovat a zpracovat příslušné prameny, provést deskripci a analýzu a vyvodit závěry. Oponovaná práce je čtivá, jak po právní tak po věcné stránce. Oponovaná práce Marty Vančurové splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací na PFUK jak po formální tak po obsahové stránce, proto ji doporučuji k ústní obhajobě s navrženým hodnocením **výborně.**

V rámci obhajoby by se mohla autorka věnovat následujícím otázkám:

1) V subkapitole 2.3.5. (právo EU) váhám nad autorčiným názorem, že je problematika domorodých práv v EU pouze okrajovým tématem. Lze vztáhnout autorčiny závěry z poslední kapitoly i na ochranu environmentálních práv domorodých národů žijících na území EU ?
2) Co je cílem EU v rámci plnění závazků ze CBD a Nagojského protokolu? Jak je/bude promítnut Nagojský protokol k CBD do českého právního řádu?

V Roztokách dne 26. 5. 2017 Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

oponent